

A 1749/hållbart

**Tekijä** Pohjoismaiden vihreä vasemmisto  
**Käsittelijä** Kestävä Pohjola -valiokunta

## Jäsen ehdotus merenkulun päästöjen vähentämiseksi Pohjolassa

### Ehdotus

Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

*että ne lisäävät yhteisiä toimia merenkulun päästöjen vähentämiseksi Pohjolassa ja Arktiksella.*

*että ne tekevät tähän liittyviä yhteisiä aloitteita IMO:ssa, EU:ssa ja muissa asioita käsittelevissä yhteistyöelimissä.*

### Taustaa

Merenkulku vaikuttaa ympäristöön sekä alueellisesti että globaalisti. On tarpeen luoda selkeä kuva ongelmista ja löytää yhteistyötapoja sekä laatia lainsäädäntöä, joka suojaa meriekosysteemejä entistä tehokkaammin.

Merenkulun ympäristövaikutus tuntuu sekä veden päällä että pinnan alla. Vaikutusta voidaan pitää tilapäisenä, koska alukset ovat jatkuvassa liikkeessä, mutta alusten määrän kasvaessa ja väylien käytön lisääntyessä vaikutus tuntuu yhä useammalla alueella enemmän tai vähemmän pysyvänä.

Merenkulun typpioksidipäästöt ovat kasvaneet jo pitemmän aikaa. Merenkulun päästöissä on myös mikroskooppisen pieniä hiukkasia, jotka vaarantavat ihmisten terveyden. Ilmakehään pääsevä rikki laskeutuu sateen mukana mereen, jossa se aiheuttaa muun muassa happamoitumista. Tammikuun 1. päivänä 2015 tuli voimaan merenkulun rikkipäästöjä rajoittava EU-direktiivi, jonka odotetaan parantavan ympäristön tilaa.

Vedenalaisista päästöistä parhaiten tunnettuja ongelmia ovat öljyvudot ja -päästöt sekä veneiden pohjamaalien aiheuttamat haitalliset vaikutukset. Lisäksi painolasti-veden päästäminen mereen aiheuttaa vaaran vieraslajien leviämisestä ekosysteemeihin, joihin ne eivät kuulu ja joissa ne voivat aiheuttaa suurta vahinkoa. Myös lautaliikenteen ja risteilyalusten jätevesipäästöt vaikuttavat meriympäristöön.

On selvää, että merenkululla on monenlaisia ympäristövaikutuksia, mutta on vaikeaa selvittää asioiden välinen yhteys ja tehdä arvioita, kun riittävää tietoa ja analyysijä ei edelleenkään ole tarpeeksi kaikilla osa-alueilla. On myös kiistatonta, että ympäristöä



on pyrittävä kuormittamaan mahdollisimman vähän, ja siksi tarvitsemme lisää tietoa merenkulun osuudesta ympäristövaikutuksiin sekä siitä, minkälaisia muutoksia yhteiskunnassa on tehtävä ekosysteemien suojelemiseksi.

Koska suuri osa liikenteestä on kansainvälistä ja tapahtuu kansainvälisillä aluksilla, mikään maa ei voi yksin ratkaista näitä ongelmia. Näin ollen on onnistumisen kannalta välttämätöntä saada Pohjoismaiden välille yksimielisyys siitä, kuinka niiden tulee toimia meriympäristöön kohdistuvan vaikutuksen vähentämiseksi. Yhdenmukaisella sääntelyllä saadaan merenkulkuala kehittämään toimintaansa. Alan uusia sääntöjä käsitellään niin YK:n kansainvälisessä merenkulun järjestössä IMO:ssa kuin EU:ssakin.

Jotta voitaisiin tehdä tehokasta meriympäristömme tilaa parantavaa ilmastopolitiikkaa, Pohjoismaiden vihreä vasemmisto ehdottaa, että Pohjoismaiden hallitukset tekevät yhteistyötä sopiakseen uusista toimista, joiden avulla laivaliikenteen päästöjä voitaisiin vähentää, ja että hallitukset esittävät yhteiset ehdotuksensa IMO:ssa, EU:ssa ja muissa asiaa käsittelevissä elimissä.

Reykjavikissa 19. syyskuuta 2017

*Christian Juhl (EL)*

*Christian Poll (ALT)*

*Håkan Svenneling (V)*

*Iddimangjiu Jensen Bianco (IA)*

*Paavo Arhinmäki (vas.)*

*Steingrímur J. Sigfússon (VG)*

*Torgeir Knag Fylkesnes (SV)*